

Tzv. „Metodika Nejvyššího soudu“ v praxi

Mach P.

Klinika úrazové chirurgie LF MU a TC FN Brno

Odškodnění úrazů

- Hodnocení bolestného
- (Hodnocení ztížení spol. uplatnění)

Vyhláška 440/2001 Sb. o odškodnění bolesti a ztížení společenského uplatnění.

Od r. 2014 „Metodika k náhradě nemajetkové újmy na zdraví (bolest a ztížení společenského uplatnění podle § 2958 občanského zákoníku)“

Původní název:

Metodika Nejvyššího soudu ...

Z preambule:

„...vypracoval Nejvyšší soud ve spolupráci se Společností medicínského práva, zástupci pojistitelů a dalších právnických a lékařských profesí Metodiku k odškodňování nemajetkových újem podle § 2958 o. z. „

„Metodika Nejvyššího soudu nemá a nemůže mít závazný charakter, je však pomůckou k naplnění zásady slušnosti ve smyslu § 2958 o. z. ...“

Pojišťovny však žádají její používání.

Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group
Pobřežní 665/23, 186 00 Praha 8
tel.: 841 444 555, www.cpp.cz, e-mail: likvidace@cpp.cz

PU č.:

PŘEHLED BOLESTI

dle Metodiky Nejvyššího soudu k náhradě nemajetkové újmy na zdraví podle § 2958 zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník

Pro potřeby ČPP, a.s., která projednává náhradu škody na zdraví z odpovědnosti z provozu vozidla.

Poškozený

Jméno: Příjmení: Titul:

Adresa: PSČ:

Tel.: Mobil: E-mail:

Rodné číslo:

Tempus medicorum 12/2014

(http://www.lkcr.cz/doc/tempus_file/tempus_medicorum_12_2014-100.pdf)

TEMPUS MEDICORUM

12/2014
ROČNÍK 23

ČASOPIS ČESKÉ LÉKAŘSKÉ KOMORY

DÁLE V TOMTO ČÍSLE:

Cena prezidenta ČLK
pro profesora Žaloudka

Konference
Zdravotnictví 2015

Úhradová vyhláška

VZP omezení regulace

Ebola - vážná hrozba

Specializační
vzdělávání lékařů

**PF
2015**
Šťastné Vánoce
a úspěšný
nový rok!

Delegáti ocenili
sílicí vliv ČLK

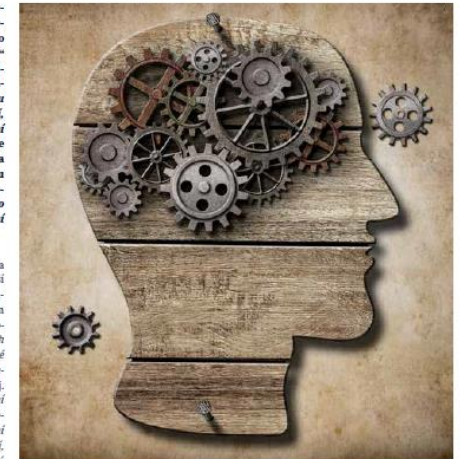
TEMPUS MEDICORUM

Metodika k náhradě nemajetkové újmny na zdraví podle § 2958 občanského zákoníku

Dne 12. 3. 2014 se konalo zasedání občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu (dále též „OOK NS“ nebo „kolegium“), při kterém byl členům kolegia předložen materiál označený jako „Metodika Nejvyššího soudu k náhradě nemajetkové újmy na zdraví, bolesti a ztížení společenského uplatnění podle § 2958 občanského zákoníku“ (dále též „Metodika“). Bezprostředně poté byla na webových stránkách Nejvyššího soudu publikována informace, že „Občanskoprávní a obchodní kolegium Nejvyššího soudu přijalo dne 12. 3. 2014 doporučení k aplikaci § 2958 o. z.“.

V dalším textu tiskové zprávy se podávala informace, že Metodiku vypracoval Nejvyšší soud ve spolupráci se Společností medicinského práva a dalšími subjekty. V samotném textu Metodiky bylo uvedeno, že se „doporučuje, aby jako důkaz v soudních sporech byly využity znalecké posudky vypracované znalcem v oboru zdravotnictví, odvětví nemateriálních újm na zdraví...“, který mj. absolvuje „nadstavbový kurs Odkhodňování újm na zdraví podle zákona č. 89/2012, občanský zákoník...“, přičemž „k absolvování nadstavbového kursu se doporučuje školení, které provádí Univerzita Karlova, 1. lékařská fakulta ve spolupráci se Společností medicinského práva“. V textu Metodiky se také uvádí, že „termíny a místo konání školení a zkoušek se budou zveřejňovat způsobem umožňujícím důkový přístup na webových stránkách www.skoleniznalcu.cz“, a dále, že „znalecké posudky budou zpracovány na webovém rozhraní (www.ztizeni.cz), které bude vytvořeno za účelem technické podpory a garance správnosti výpočtu“.

Proti poslední uvedené doporučení stran školení znalců učinila výhrady Česká lékařská komora a ještě důrazněji Okresní sdružení českých lékařů komory Brno-město, které (jak je zřejmé z veřejně dostupných podkladů) mj. poukázalo na

to, že „bez jakéhokoli vjebtrého řízení byl určen jediný možný subjekt, který má oprávnění podle stanoviska Nejvyššího soudu ČR provádět předmetné proškolení a případně i přezkušování lékařů, kteří by až na základě tohoto proškolení a přezkušování měli hodnotit ztížení společenského uplatnění a stanovit výši nemajetkové újmy na zdraví. Tento postup lékařů hodnotí jako netransparentní a dotazují se, proč taková činnost není například zajišťována komorou zřízenou zákonem...“

Na základě takto zaznamenané kritiky jsem se jako soudce NS a člen OOK NS začal předmetnými materiály zabývat a poté, co

jsem se seznámil mj. i s obsahem smlouvy „o koordinaci expertní činnosti a zpracování metodiky“ ze dne 30. 12. 2013, kterou uzavřelo Ministerstvo spravedlnosti ČR se Společností medicinského práva o. s. (nyní spolek, dále též „SMP“) a již se SMP zavázala, že „bude koordinovat a podílet se na přípravě metodické pomůcky výpočtu peněžité náhrady za újmu způsobenou na zdraví... aby mohla být využívána laickou i odbornou veřejností“, musím konstatovat a široké lékařské obci sdělit následující skutečnosti:

• Nejvyšší soud nevypracoval Metodiku, nýbrž tři jeho soudci v rámci své mimoprofesionální činnosti spolupracovali se SMP a dalšími

„Nejvyšší soud nevypracoval Metodiku, nýbrž tři jeho soudci v rámci své mimoprofesionální činnosti spolupracovali se SMP a dalšími subjekty na vypracování této Metodiky. Vypracování Metodiky dle smlouvy cit. shora koordinovala SMP, která podle mých informací za tuto činnost obdržela od státu příslušnou finanční odměnu.“

„OOK NS ani nepřijalo žádné usnesení, ...
Ve skutečnosti totiž kolegium přijalo usnesení s formulací:
„materiál byl vzat na vědomí.“
Vzetí na vědomí není doporučením.“

„NS tedy stojí mimo komerční aktivity, jež souvisejí s příp. využitím Metodiky, a z tohoto pohledu NS nedoporučil, nedoporučuje ani doporučovat nemůže ten který subjekt pro případné proškolení dle uvedeného materiálu.“

JUDr. Pavel Vrcha, soudce NS ČR

(<http://vrcha.webnode.cz/news/metodiku-k-nahrade-nemajetkove-ujmy-na-zdravi-dle-noz-nevypracoval-nejvyssi-soud-opacnym-tvrzenim-je-odborna-i-laicka-verejnost-matena/>)

Metodiku vypracovala tzv. hlavní pracovní skupina - 12 autorů

Mgr. - 2x

JUDr. - 6x

MUDr. - 3x

JUDr. et MUDr. - 1x

Nejvyšší soud

[Česky](#) [English](#) [Français](#)

[O Nejvyšším soudu](#)

[Rozhodovací činnost](#)

[Úřední deska](#)

[Pro veřejnost a
médiá](#)

[Zahraniční vztahy](#)

[Sympozia a semináře](#)

[Nápověda](#)

[Kontakty](#)

[Metodika k § 2958 o.z.](#)

[Odkazy](#)

[IS pro mluvčí VKS](#)

*Demokracie není panováním, nýbrž prací k zabezpečení spravedlnosti.
A spravedlnost jest matematikou humanity.*

Tomáš Garrigue Masaryk

Nejvyšší soud

Nejvyšší soud se sídlem v Brně je vrcholným soudním orgánem ve věcech patřících do pravomoci soudů v občanském soudním řízení a v trestním řízení s výjimkou záležitostí, o nichž rozhoduje Ústavní soud a Nejvyšší správní soud.

[Vůleřové řízení na místo poradce](#)

Zadejte hledaný výraz

Hledat

Rozhodnutí a stanoviska Nejvyššího soudu

Spisová (senátní) značka

Datum zveřejnění

S004	Povrchní poranění ucha	5
S005	Povrchní poranění rtu a dutiny ústní	5
S007	Povrchní poranění jiných částí hlavy	5
S008	Mnohočetná povrchní poranění hlavy	součet bodů přísl. položek, nejvýše však 15

S01 Rána hlavy

S0100	Rána vlasové části hlavy nepronikající ke kosti a 1 cm	1
S0101	pronikající ke kosti a 1 cm	2
S0110	Rána očního víčka a periokulární krajiny	15
S0111	- s porušením okraje víčka a tarsální ploténky	30
S0112	- s porušením slzných cest	40
S012	Rána nosu	7
S013	Rána ucha	7
S014	Rána tváře a temporomandibulární krajiny	5
S015	Rána rtu	5
S016	Rána dutiny ústní	7
S018	Mnohočetné rány hlavy	součet bodů přísl. položek, nejvýše však 80

Naformátováno: Barva písma:
Automatická

Naformátováno: Barva písma:
Automatická

S02 Zlomenina kostí lebky a obličje

S0200	Zlomenina lebeční klenby - fissura	20
S0201	- imprese	40
S0202	- tříštivá:	
S0203	- bez dislokace	70
S0204	- s dislokací	100
S0210	Zlomenina lebeční spodiny	150
S0211	- s liquorrheou	200
S0220	Zlomenina nosních kostí - bez dislokace	40

S7240	Zlomenina dolního konce kosti stehenní nad konsuly - neúplná	70
S7241	- úplná bez dislokace úlomků	90
S7242	- úplná s dislokací úlomků	180
S7243	- tříštivá	250
S725	Zlomenina kloubní chrupavky na kondylech kosti stehenní (rtg vyš. a artroskopie)	60
S726	Odlomení kondylu kosti stehenní	90
S7270	Zlomenina dolního konce kosti stehenní nitrokloubní - bez dislokace úlomků	100
S7271	- s dislokací úlomků	220
S7272	- tříštivá	300
S728	Mnohočetné zlomeniny stehenní kosti	součet bodů přísl. položek

Naformátováno: Odsazení: Vlevo: 0
cm

Statistika

Vyhláška 440/2001 Sb - 750 položek.

Metodika nepoužívá dg. „Otevřená zlomenina“
(po odečtení otevřených zlomenin tedy
vyhl. 440 - 701 položek)

Metodika - 781 položek.
Přibylo 80 položek.

„Metodika“ se nedrží čísel diagnóz podle MKN, přestože zachovává jejich grafickou podobu.

Příklad:

MKN: S257 - Mnohočetné poranění krevních cév hrudníku

vyhl. 440: S257 - Mnohočetné poranění krevních cév hrudníku

Metodika: S258 - Mnohočetné poranění krevních cév hrudníku

(MKN - Poranění jiných krevních cév hrudníku,
vyhl. 440 - Poranění ductus thoracicus)

Pracovní úrazy se nadále hodnotí podle vyhl. 440/2001 Sb.
(i když už neplatí)

Pro praxi:

Úraz bude hodnocen podle Metodiky,
pak se zjistí, že byl pracovní – bude přehodnocen?

Za totožný úraz pracovní a nepracovní jiné odškodnění?

„Ustanovení § 2958 o. z. je vystavěno na zásadě plného odčinění nemajetkových újem na zdraví, resp. na určení výše náhrady podle zásady slušnosti.“

**Za totožný úraz pracovní a nepracovní
různé odškodnění?**

Hodnocení ran:

Vyhláška 440/2001 Sb.: podle umístění

Hloubka x velikost v cm x body.

Metodika: stejně.

Jak hodnotit hluboké plošné rány ?

Velikost v cm² pojišťovny neuznají.

Dopravní úraz

Střelná rána – 9 mm Luger

Kriminální poranění

- S9230 Zlomenina zánártní kosti - bez dislokace - 30
S9231 Zlomenina zánártní kosti - s dislokací - 50
S9232 Zlomenina baze páté kosti zánártní - 30

Dislokace?

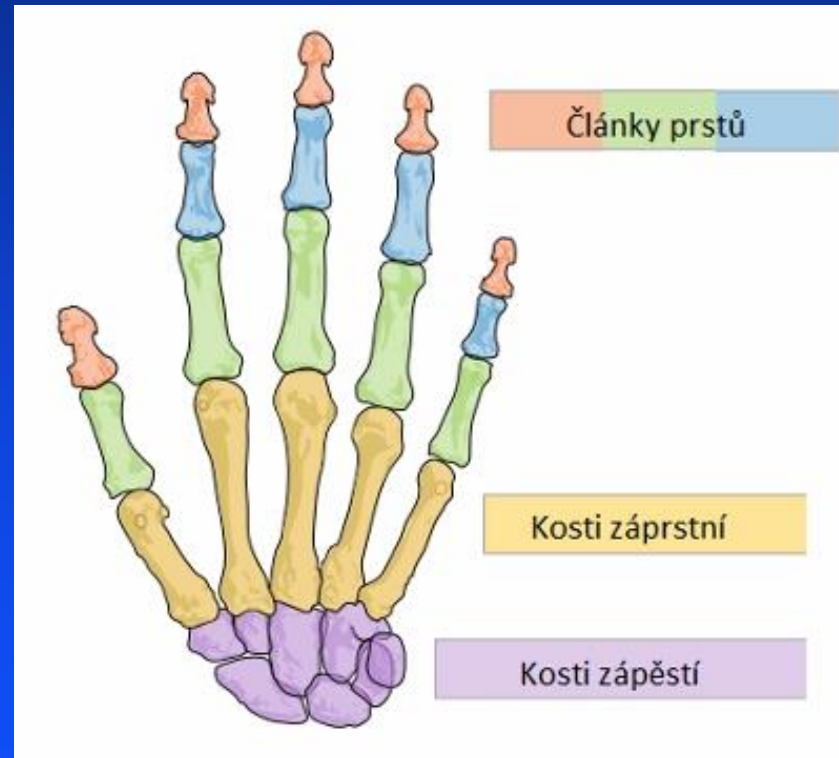
S934 Vymknutí základních kloubů prstů nohy - 30

S935 Vymknutí jednoho prstu mimo palec - 15

Tato luxace tedy zřejmě neexistuje...

S6220 Luxační zlomenina baze první kosti zápěstí (Bennettova)

Wikipedie:

Palec (pollex, digitus primus) - nejlépe přizpůsobený prst lidského těla, který má vysokou pohyblivost. Palec je velmi důležitý při úchopu, neboť je v opozici k ostatním zbylým prstům, a tvoří tak polovinu svírajících čelistí.

Ukazovák (index, digitus secundus) - obvykle je nejcitlivějším prstem, je mimo jiné užíván právě k ukazování a je obecně prstem nejpoužívanějším.

S6230 Zlomenina jednoho distálního článku jednoho prstu - palce nebo ukazováku - 25

S6231 Zlomenina jednoho distálního článku jednoho prstu - jiného prstu - 30

S6250 Zlomeniny více článků jednoho prstu - palce a ukazováku - bez dislokace - 30

S6252 Zlomeniny více článků jednoho prstu - jiného prstu - bez dislokace - 35

S6251 Zlomeniny více článků jednoho prstu - palce a ukazováku - s dislokací - 35

S6253 Zlomeniny více článků jednoho prstu - jiného prstu - s dislokací - 40

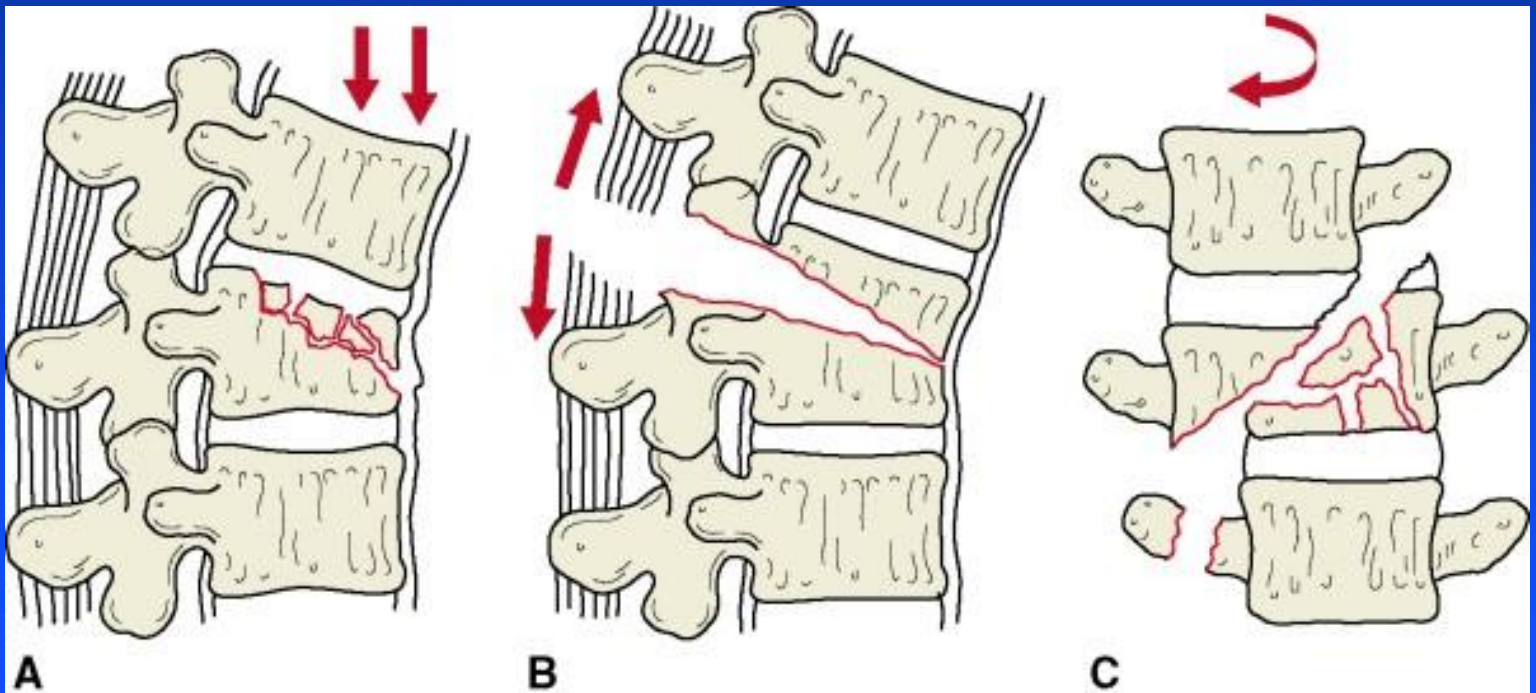
P.S.: Střední ani základní článek prstu si zřejmě samostatně zlomit nelze...

Zlomenina hrudního obratle patří pod „podvrtnutí a natažení kloubů a vazů hrudníku“

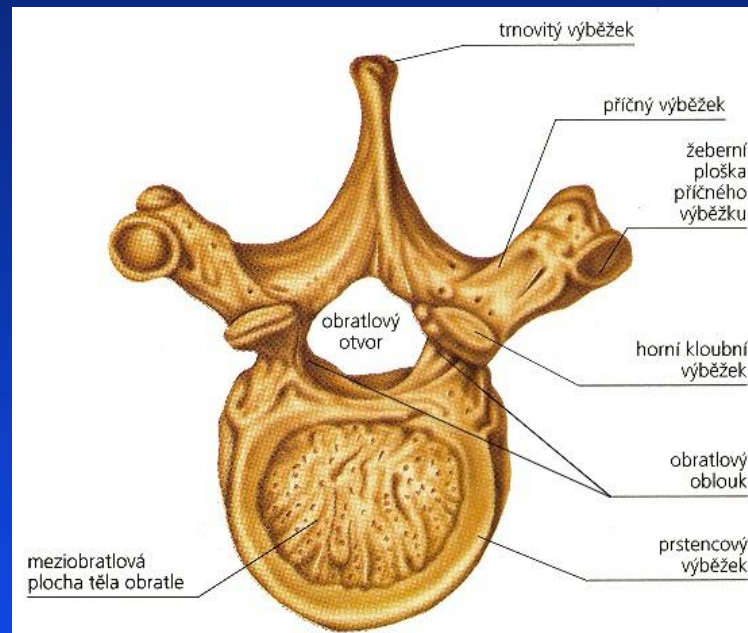
S23	Vymknutí, podvrtnutí a natažení kloubů a vazů hrudníku	
...		
S234	Zlomenina trnového výběžku hrudního obratle	30
S235	Zlomenina jednoho příčného výběžku hrudního obratle	30
S236	Zlomeniny více příčných výběžků hrudních obratlů	80
S2370	Zlomenina kloubního výběžku hrudního obratle - jednoho	50
S2371	- obou	100
S238	Zlomenina hrudního obratle bez dislokace	50
S2381	Zlomenina oblouku hrudního obratle - bez dislokace	90
S2382	- s dislokací	130
S2383	<u>Kompresivní zlomenina těla hrudního obratle</u> se snížením přední části těla obratle	
	- nejvýše o jednu třetinu	110
S2384	- o více než jednu třetinu	150

„Kompresivní zlomenina těla hrudního obratle se snížením přední části těla obratle - nejvýše o jednu třetinu - o více než jednu třetinu“

Extenční a translační zlomeniny?

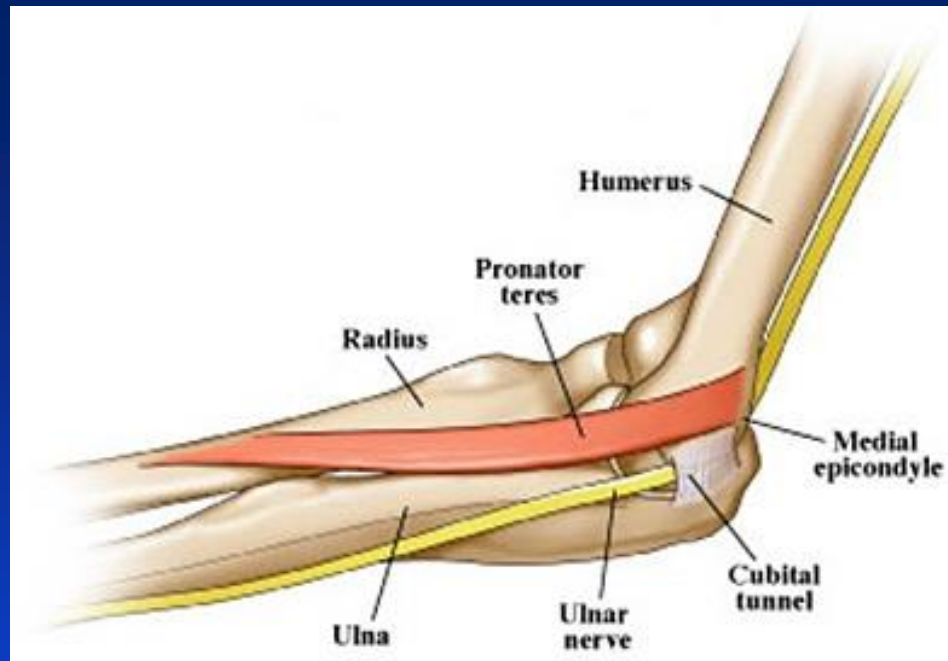

Hrudní obratel má výběžky transverzální a spinózní, ale i trnové a příčné...

- S228 Zlomenina transverzálních a spinózních výběžků - 20

S234 Zlomenina trnového výběžku hrudního obratle - 30
S235 Zlomenina jednoho příčného výběžku hrudního obratle - 30
S236 Zlomeniny více příčných výběžků hrudních obratlů - 80

Obávaná komplikace operací v oblasti lokte –
poranění loketního nervu.

Vyhláška 440/2001 Sb.:

S4400 Přerušení loketního nervu v úrovni paže – 120 bodů

Chirurgové, nebojte se – Metodika toto poranění nezná...

S8230 Zlomenina dolního konce **holenní kosti**

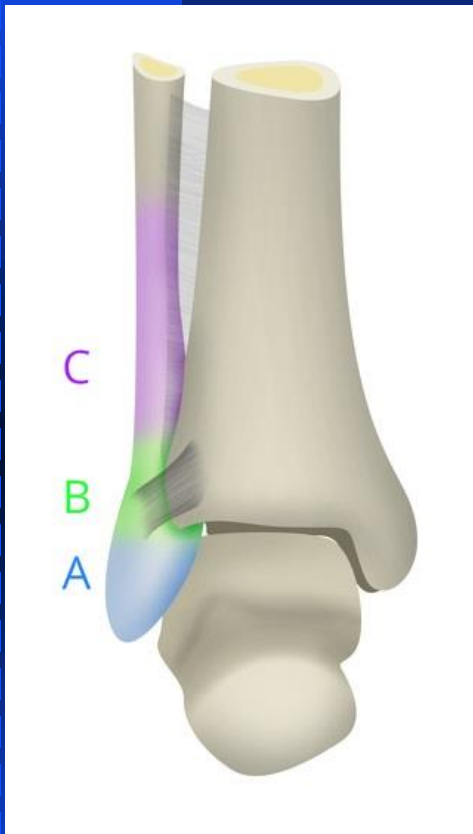
- vnitřní kotník izolovaně - bez dislokace 80

S8231 - s dislokací 120

S8232 - **vnější kotník** izolovaně - bez dislokace 80

S8233 - s dislokací 120

**Vnější kotník je tedy součástí dolního konce
kosti holenní...**

S8234 - zlomenina Weber A (supramaleolární + vnitřní kotník nebo deltový vaz) - 100

S8235 - zlomenina Weber B (supramaleolární + vnitřní kotník nebo deltový vaz) - 150

S8236 - zlomenina Weber C (supramaleolární + vnitřní kotník nebo deltový vaz) - 180

Závorka popisuje jen zlomeninu typu Weber C!

"Sbírka soudních rozhodnutí a stanovisek,, č. 1/2015 - publikována „Redakční oprava k odstranění technických chyb a nepřesností“

Závorka byla odstraněna -

- tedy zlomenina dolního konce kosti lýtkové (Weber A, B nebo C) **zůstává zlomeninou dolního konce kosti holenní...**

Difúzní axonální poranění mozku

Srovnání:

Vyhláška 440/2001 Sb.:

S062 Difúzní axonální poranění mozku - 500

Metodika:

S0620 Difúzní axonální poranění mozku

- lehké, reverzibilní (GCS 15) -100

S0621 - středně těžké (GCS 3-14) -150

S0622 - těžké (GCS 3-14) -200

Jiné srovnání:

Difúzní axonální poranění: 500 bodů → 200 bodů
= snížení o 60%

Rána pyje: 30 bodů → 60 bodů
= zvýšení o 100%

Jiné srovnání:

Difúzní axonální poranění: 500 bodů → 200 bodů
= snížení o 60%

Rána pyje: 30 bodů → 60 bodů
= zvýšení o 100%

Priority mohou být různé...

Hodnocení bolestného

§ 4 odst. 3 vyhlášky 440/2001 Sb.:

„První operace u zlomenin a uzavřených poranění kostí nebo jiných systémů organismu se hodnotí jako otevřená rána; u každé další operace provedené v těchto případech se bodové ohodnocení zvyšuje o polovinu.“

Hodnocení bolestného

Metodika:

„... pouze první operace u zlomenin a uzavřených poranění kostí či jiných systémů organismu se hodnotí jako otevřená rána (součást bolesti utrpěné při škodné události). Případné další operace či jiné obdobné invazivní zákroky se hodnotí samostatně podle položek, které odpovídají charakteru zásahu při prováděném výkonu.“

Hodnocení komplikací

Vyhláška 440/2001 Sb.:

§ 6

(1) Pokud škoda na zdraví

a) vyžadovala náročný způsob léčení, zvýší se bodové ohodnocení škody na zdraví podle příloh č. 1 a 3 této vyhlášky nejvýše o 50 % celkové částky bodového ohodnocení; náročným způsobem léčení se rozumí zejména infekce rány prodlužující dobu léčení,

b) vyžadovala mimořádně náročný způsob léčení, zvýší se bodové ohodnocení škody na zdraví podle příloh č. 1 a 3 této vyhlášky nejvýše na dvojnásobek celkové částky bodového ohodnocení; mimořádně náročným způsobem léčení se rozumí zejména léčení zahrnující dlouhodobou plicní ventilaci, kanylaci velkých cév nebo dialýzu,

Hodnocení komplikací

Metodika:

Výše náhrady může být posuzujícím lékařem upravena (zvýšena) v závislosti na komplikovanosti léčby ve vztahu k položkám, jichž se komplikace týká, jestliže základní ohodnocení dostatečně nevystihuje závažnost újmy.

Rozlišují se následné stupně komplikací (jsou-li v příčinné souvislosti se škodnou událostí) a jim přiřazené procentní zvýšení náhrady:

Komplikace lehká - do 5 %

- vyžaduje krátkodobou léčbu, neprodlouží léčbu pro základní diagnózu. Nemá prokazatelný vliv na celkový stav (např. povrchní rozpad nebo infekce rány, psychická alterace).

Komplikace středně závažná - do 10 %

- vyžaduje dlouhodobou léčbu nebo další operaci, může prodloužit léčbu pro základní diagnózu nebo vyžaduje další operace (např. flebotrombóza, selhání osteosyntézy, hluboká infekce rány, compartment syndrom).

Komplikace závažná - do 15 %

- v akutní fázi prudce zhorší zdravotní stav, vyžaduje intenzivní léčbu místní nebo celkovou, více reoperací (např. rozpad anastomozy, pneumonie, břišní compartment syndrom).

Komplikace těžká - do 20 %

- celková, přechodně ohrožuje život, závažně ohrožuje zdraví (např. orgánové selhání, kardiopulmonální resuscitace).

Kasuistika I

Zlomenina lebeční spodiny

Zlomenina 1. krčního obratle bez dislokace

Podvrtnutí a natažení krční páteře

Zlomenina 1., 2. a 3. hrudního obratle bez posunu

Zlomenina dolního konce holenní kosti vlevo tříštivá otevřená

Rána bérce vlevo hluboká pronikající ke kosti 4 cm

Ruptura vazů kotníku a nohy pod ním

Zlomenina kosti lýtkové vlevo

Celkem 11 operačních výkonů

Vyhláška 440/2001 Sb.:

Bolestné 1669 bodů

Zvýšení bodového hodnocení o 30%, tj. + 500 bodů

Celková suma: 2169 bodů = 544 419 Kč

Metodika:

Bolestné 1523 bodů

Zvýšení bodového hodnocení (5 položek) o 52 bodů

Celková suma: 1575 bodů = 395 325 Kč

Rozdíl 149 094 Kč

Kasuistika II

Pacient vykládal obilí z vozidla, jeho pravé stehno přimáčknuto projíždějícím vozidlem na roh jeho vozu, rychlost cca 40 km/h.

Drtivé poranění stehna vpravo

Přetržení svalu a šlachy adduktorů stehna vpravo

Rána stehna vpravo hluboká pronikající ke kosti 30 cm

Ruptura mediálního retinakula patelly vpravo

Celkem 20 operačních výkonů

Vyhláška 440/2001 Sb.:

Bolestné 2039 bodů

Zvýšení bodového hodnocení o 50%, tj. + 1019 bodů

Celková suma: 3058 bodů = 767 558 Kč

Metodika:

Bolestné 1659 bodů

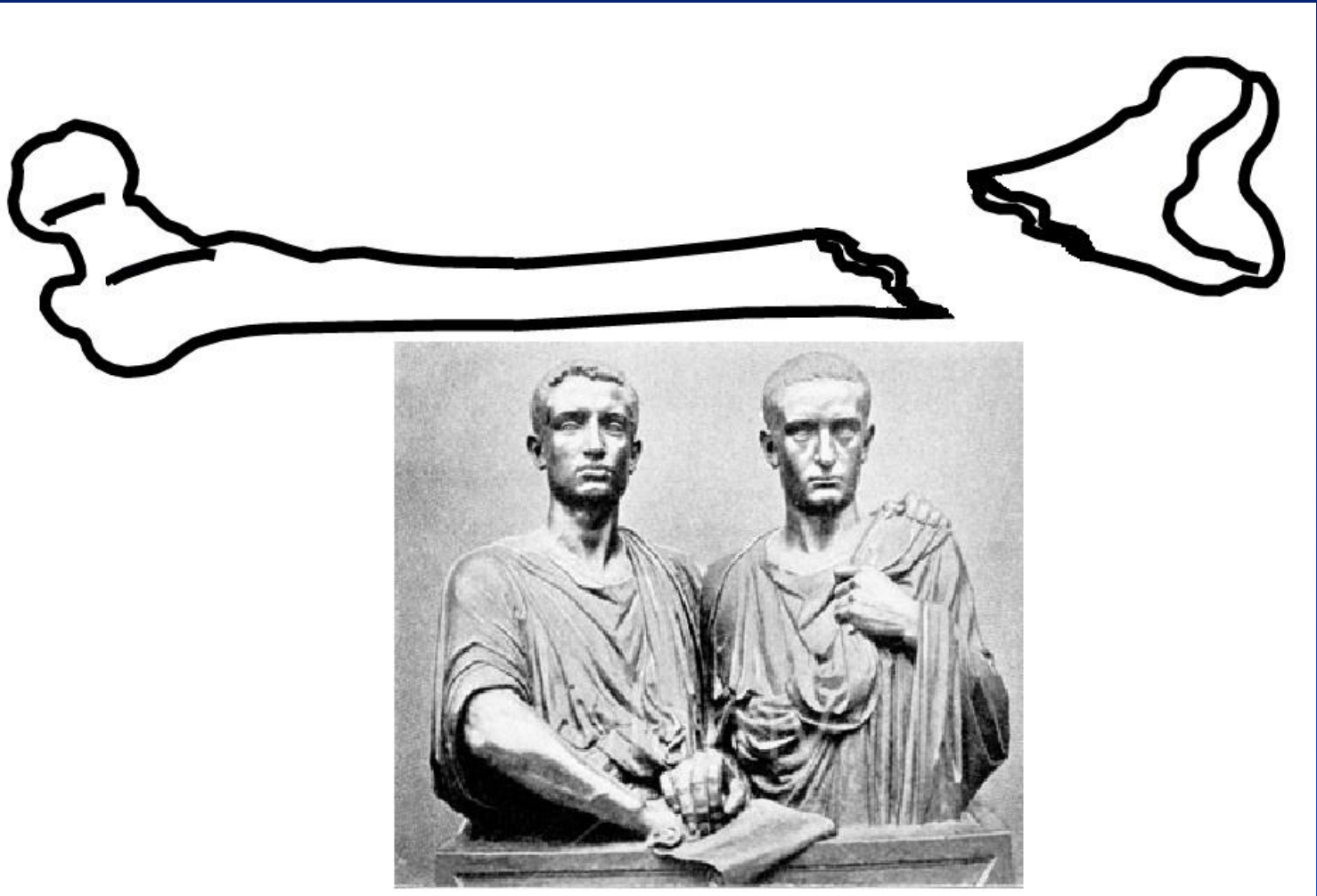
Zvýšení bodového hodnocení (1 položka) o 20 bodů

Celková suma: 1679 bodů = 421 429 Kč

Rozdíl 346 129 Kč

S7240	Zlomenina dolního konce kosti stehenní <u>nad konsuly</u> - neúplná	70
S7241	- úplná bez dislokace úlomků	90
S7242	- úplná s dislokací úlomků	180
S7243	- tříštivá	250

**Definice této zlomeniny je poměrně
nejasná...**

„Raro antecedentem scelestum deseruit
pede poena claudo.“

Horatius

(I když trest kulhavou nohou kráčí,
jen zřídka viníka nedostihne.)

Děkuji Vám za pozornost